

Φορολογική μεταρρύθμιση για το Δημογραφικό και την μεσαία τάξη

Οι παρεμβάσεις για το 2026 στοχεύουν πρωτίστως στην ενίσχυση του εισοδήματος και της μείωσης των φορολογικών βαρών για το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού. Οι κυριότερες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν (α) τη σημαντική αναμόρφωση της κλίμακας του φόρου εισοδήματος μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών και ελευθέρων επαγγελματιών με έμφαση στη μεσαία τάξη, τις οικογένειες με παιδιά και τους νέους, (β) το μη συμψηφισμό του 50% της αύξησης των συντάξεων με τη προσωπική διαφορά για το έτος 2026 και κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς από το 2027, (γ) παρεμβάσεις στα ειδικά μισθολόγια των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, καθώς και μια σειρά άλλων παρεμβάσεων που αφορούν τις αποδοχές εξωτερικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, τη μισθολογική εξέλιξη των μηχανικών και άλλων δημοσίων υπαλλήλων που έχουν πενταετή κύκλο σπουδών, τη θέσπιση αφορολόγητου για το επίδομα βιβλιοθήκης μελών ΔΕΠ και ερευνητών, (δ) την κατάργηση σταδιακά του ΕΝΦΙΑ για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, (ε) τη μείωση κατά 30% του ΦΠΑ στα νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου, του Νομού Έβρου και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους, (στ) την εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή 25% στο φόρο εισοδήματος από ακίνητα, καθώς και την επέκταση του μέτρου απαλλαγής του φόρου για κενά ακίνητα που θα ενοικιαστούν και το 2026, της απαλλαγής ΦΠΑ στα νέα κτίρια καθώς και του περιορισμού των νέων airbnb στα τρία δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας το 2026 και (ζ) τη μείωση των τεκμηρίων διαβίωσης κατά 30% για τις κατοικίες και σημαντικές μειώσεις των τεκμηρίων για τα αυτοκίνητα, καθώς και προσαρμογές στο ελάχιστο εισόδημα των ελευθέρων επαγγελματιών για τους οικισμούς έως 1.500 κατοίκους και τις νέες μητέρες.

Αυτές οι παρεμβάσεις πραγματοποιούνται εντός των δημοσιονομικών στόχων. Υπενθυμίζεται ότι ο στόχος αύξησης των καθαρών πρωτογενών δαπανών για το 2026, έναντι του 2025 ανέρχεται σε 3,6% ή περίπου 3,7 δις ευρώ. Από αυτές τις δαπάνες εξαιρείται η αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών κατόπιν της ενεργοποίησης της εθνικής ρήτρας διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες. Σημειώνεται ότι το 2026 οι φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών προγραμμάτων αναμένεται να ανέλθουν σε 2,3 δισ. ευρώ, έναντι 1,7 δισ. ευρώ το 2025.

Από τα 3,7 δισ. ευρώ τα 2,8 δισ. ευρώ περίπου αφορούν προγραμματισμένες δαπάνες: (α) 1 δισ. είναι περίπου η ετήσια αύξηση των τακτικών λειτουργικών δαπανών του κράτους, (β) 1,15 δισ. περίπου για το 2026 είναι η αναμενόμενη αύξηση των συντάξεων τόσο βάση ΑΕΠ και πληθωρισμού όσο και νέων συνταξιοδοτήσεων, (γ) 470 εκατ. ευρώ περίπου είναι η αύξηση των μισθών δημοσίων υπαλλήλων βάση του κατώτατου μισθού και το επίδομα επικίνδυνης επικινδυνότητας των ένστολων που εφαρμόζεται για πλήρες έτος το 2026 και (δ) περίπου 150 εκατ. ευρώ αφορούν άλλα μικρότερα μέτρα που έχουν ανακοινωθεί και επιβαρύνουν δημοσιονομικά το 2026 (αύξηση ορίου φαρμακευτικής δαπάνης, εφαρμογή κινήτρου επίτευξης στόχων στο δημόσιο, μείωση ΕΝΦΙΑ κατά 20% για σπίτια που ασφαλίζονται για φυσικές καταστροφές κτλ.). Ωστόσο η καλή επίδοση του 2024 λόγω των ενεργητικών μέτρων εσόδων περιορισμού της φοροδιαφυγής που μείωσαν τον στόχο καθαρών δαπανών κάτω των ορίων, πέραν των μόνιμων μέτρων ύψους 1,1 δισ. ευρώ που ανακοινώθηκαν τον Απρίλιο του 2025 (επιστροφή ενός ενοικίου ετησίως, ενίσχυση ύψους 250 ευρώ σε συνταξιούχους, ανασφάλιστους υπερήλικες και άτομα με αναπηρία και αύξηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων), μας επιτρέπει να δαπανήσουμε περίπου έως 800 εκατ. ευρώ επιπλέον του ετήσιου ορίου. Συνεπώς ο δημοσιονομικός χώρος για νέα μέτρα, επιπρόσθετα αυτών που έχουν ανακοινωθεί, ανέρχεται σε περίπου 1,7 δισ. ευρώ για το 2026.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το κόστος των βασικών δημοσιονομικών μέτρων για το 2026. Το συνολικό κόστος των μέτρων για το 2026, ανέρχεται σε 2,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 925 εκατ. ευρώ αφορούν το κόστος μέτρων που έχουν ανακοινωθεί και 1,76 δισ. ευρώ νέα μέτρα. Επιπλέον, ορισμένα από τα νέα μέτρα (αναμόρφωση κλίμακας φορολογίας, μη συμψηφισμός προσωπικής διαφοράς συνταξιούχων, εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή στη κλίμακα ενοικίων, κατάργηση ΕΝΦΑ για μικρούς οικισμούς, απαλλαγή φόρου ιδρυμάτων) έχουν επιπρόσθετη επίδραση για το 2027 ύψους περίπου 700 εκατ. ευρώ.

Μέτρα ΔΕΘ 2025	2026	2027
Δημοσιονομικά μέτρα που έχουν ανακοινωθεί και θα επιβαρύνουν επιπλέον το 2026		
Αύξηση των συντάξεων με βάση τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και του πληθωρισμού	-467	-918
Αύξηση μισθών δημοσίου τομέα, αναλόγως της αύξησης του κατώτατου μισθού	-358	-668
Επέκταση του μέτρου της αύξησης του ορίου φαρμακευτικής δαπάνης κατά 100 εκατ. ετησίως	-100	-200
Υποσύνολο 1	-925	-1786
Νέα μέτρα		
Αναμόρφωση κλίμακας φορολογίας εισοδήματος	-1204	-1602
Εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή στα ενοίκια 25%	0	-90
Κατάργηση ΕΝΦΙΑ σταδιακά για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, με 50% μείωση το 2026 και κατάργηση το 2027	-38	-75
Αναπροσαρμογή και εξορθολογισμός συστήματος τεκμηρίων διαβίωσης	-40	-40
Μη συμψηφισμός του 50% της προσωπικής διαφοράς συνταξιούχων κατά την αύξηση των συντάξεων το 2026 και κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς από το 2027	-75	-210
Μείωση ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου, του Νομού Έβρου και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους	-25	-25
Μείωση κατά 50% του τεκμαρτού εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες στους οικισμούς εκτός Αττικής έως 1.500 κατοίκους, καθώς και εξαίρεση από το τεκμαρτό εισόδημα της νέας μητέρας κατά το έτος της γέννας και τα επόμενα 2 έτη	-10	-10
Αναμόρφωση μισθολογίου ενόπλων δυνάμεων	-153	-153
Εξουκονόμηση από αναμόρφωση δομής ενόπλων δυνάμεων	77	77
Αύξηση της αποζημίωσης των οπλιτών από 8,8 σε 50 έως 100 ευρώ	-25	-25
Αναμόρφωση μισθολογίου αστυνομίας, πυροσβεστικής και λιμενικού	-122	-122
Αναμόρφωση αποδοχών εξωτερικής Υπουργείου Εξωτερικών	-30	-30
Αναγνώριση μισθολογικά integrated master του Πολυτεχνείου και λοιπών πενταετών κύκλων σπουδών	-7	-7
Θέσπιση αφορολόγητου επιδόματος βιβλιοθήκης μελών ΔΕΠ και ερευνητών	-6	-6
Απαλλαγή φόρου εισοδήματος από ιδρύματα και κληροδοτήματα	0	-43
Ταμείο καινοτομίας φαρμάκων	-50	-50
Κατάργηση τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης	-22	-22
Επέκταση απαλλαγής από φόρο κενών ακινήτων που νοικιάζονται και για το 2026	-13	-22
Επέκταση το 2026 της απαλλαγής ΦΠΑ στα νέα κτίρια	-18	0
Υποσύνολο 2	-1760	-2455
Γενικό σύνολο	-2685	-4241

Πέραν των ανωτέρω μέτρων, τον Απρίλιο του 2026 θα αυξηθεί περαιτέρω ο κατώτατος μισθός. Σήμερα ανέρχεται σε 880 ευρώ (από 830 ευρώ πέρυσι) και στόχος είναι να ανέλθει σε 950 ευρώ τον Απρίλιο του 2027. Η συνολική αύξηση από το 2021 που ο κατώτατος ανέρχονταν στα 650 ευρώ ανέρχεται σε 35,4%. Η αύξηση του κατώτατου μισθού επιφέρει και αύξηση στο επίδομα ανεργίας, στο επίδομα μητρότητας, στα επιδόματα τριετιών, στην αμοιβή των υπερωριών, και άλλων. Επιπλέον ο βασικός μισθός των δημοσίων υπαλλήλων θα αναπροσαρμοστεί οριζοντίως τον Απρίλιο του 2026 αναλογικά με την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Επιπλέον υιοθετούνται οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- (α) Επεκτείνεται και για το 2026 ο περιορισμός λειτουργίας νέων βραχυχρόνιων μισθώσεων στα τρία δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας.
- (β) Θεσπίζονται υπερεκπτώσεις επενδυτικών δαπανών 100% σε στρατηγικούς τομείς άμυνας και κατασκευής οχημάτων.
- (γ) Στις περιπτώσεις συνταξιούχων που εργάζονται, ο υπολογισμός της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων θα γίνεται χωρίς να προσμετράται η προσαύξηση της σύνταξης λόγω της εργασίας του συνταξιούχου.

(δ) Επεκτείνεται το Πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» μέσω επιπλέον δωρεάς 300 εκατ. ευρώ, σε βάθος τριετίας, από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, η οποία προστίθεται στα 100 εκατομμύρια που έχουν ήδη προσφέρει. Συνεπώς ο συνολικός Προϋπολογισμός του προγράμματος αυξάνεται από τα 350 εκατ. ευρώ στα 650 εκατ. ευρώ εκ των οποίων 400 εκατ. αποτελεί δωρεά των τραπεζών και επιπλέον 250 εκατ. ευρώ είναι η συνεισφορά του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ο πρώτος κύκλος ουσιαστικών έργων ανακαίνισης και αναβάθμισης, που αφορά 431 σχολικές μονάδες, βρίσκεται υπό ολοκλήρωση και στόχος είναι μέσω του Προγράμματος να υλοποιηθούν έργα συνολικά σε περισσότερες από 2.500 σχολικές μονάδες.

Ανάλυση μέτρων

Α. Αναμόρφωση φορολογικής κλίμακας εισοδήματος μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών και ελευθέρων επαγγελματιών με έμφαση στη μεσαία τάξη, τις οικογένειες με παιδιά και τους νέους

Γενικές παρεμβάσεις:

1. Μειώνονται κατά 2% οι συντελεστές της κλίμακας από τα 10.000 έως και τα 40.000 ευρώ:
  - Για τα 10.000 έως 20.000 ευρώ από 22% σε 20%
  - Για τα 20.000 έως τα 30.000 ευρώ από 28% σε 26%
  - Για τα 30.000 έως τα 40.000 ευρώ από 36% σε 34%
2. Εισάγεται ενδιάμεσος συντελεστής από τα 40.000 έως τα 60.000 ευρώ 39%, ενώ ο συντελεστής 44% θα ισχύει για εισοδήματα άνω των 60.000 ευρώ.

Επιπλέον παρεμβάσεις για οικογένειες με παιδιά:

3. Ο συντελεστής από τα 10.000 έως τα 20.000 που πλέον θα ανέρχεται σε 20% για φορολογούμενους χωρίς τέκνα, μειώνεται περεταίρω αναλόγως του αριθμού των τέκνων και ακόμη περισσότερο για τους τρίτεκνους σε:
  - 18% για φορολογούμενους με 1 εξαρτώμενο τέκνο
  - 16% για φορολογούμενους με 2 εξαρτώμενα τέκνα
  - 9% για φορολογούμενους με τρία εξαρτώμενα τέκνα
4. Οι συντελεστές από 0 έως 20.000 ευρώ μηδενίζονται για φορολογούμενους με τέσσερα ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα.
5. Ο συντελεστής από 20.000 έως 30.000 ευρώ που πλέον θα ανέρχεται σε 26% για φορολογούμενους χωρίς τέκνα, μειώνεται επίσης κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε τέκνο:
  - 24% για φορολογούμενους με 1 εξαρτώμενο τέκνο
  - 22% για φορολογούμενους με 2 εξαρτώμενα τέκνα
  - 20% για φορολογούμενους με τρία εξαρτώμενα τέκνα
  - 18% για φορολογούμενους με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα
  - 16% για φορολογούμενους με πέντε εξαρτώμενα τέκνα κτλ.

Επιπλέον παρεμβάσεις για νέους:

6. Για τους νέους έως 25 ετών οι συντελεστές από 0 έως 20.000 ευρώ μηδενίζονται.
7. Για τους νέους 26 έως 30 ετών ο συντελεστής από τα 10.000 έως τα 20.000 θα ανέρχεται σε 9%.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις θα εφαρμοστούν από το φορολογικό έτος 2026 και (α) οι μισθωτοί και συνταξιούχοι θα δουν την ωφέλεια από την μισθοδοσία του Ιανουαρίου 2026 με την αύξηση στις μηνιαίες καθαρές απολαβές τους καθώς ο φόρος παρακρατείται, (β) οι ατομικές επιχειρήσεις και οι αγρότες θα δουν την ωφέλεια με την υποβολή των δηλώσεων του φορολογικού έτους 2026 κατά τον Μάρτιο του 2027. Συνολικά ωφελούνται περίπου 4 εκατ. φορολογούμενοι που σήμερα υπόκεινται με βάση τα εισοδήματά τους σε φόρο εισοδήματος.

Πίνακας 1: Νέοι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος

Εισόδημα		Συντελεστές φορολόγησης κλίμακας εισοδήματος για φορολογούμενους άνω των 30 ετών					
Από	Έως	Συντελεστές 2025	Συντελεστές 2026				
			0 Τέκνα	1 Τέκνο	2 Τέκνα	3 Τέκνα	4 Τέκνα
0	10.000	9%	9%	9%	9%	9%	0%
10.000,01	20.000,00	22%	20%	18%	16%	9%	0%
20.000,01	30.000,00	28%	26%	24%	22%	20%	18%
30.000,01	40.000,00	36%	34%	34%	34%	34%	34%
40.000,01	60.000,00	44%	39%	39%	39%	39%	39%
>60.0000		44%	44%	44%	44%	44%	44%

Εισόδημα		Συντελεστές φορολόγησης κλίμακας εισοδήματος για φορολογούμενους 26 έως 30 ετών					
Από	Έως	Συντελεστές 2025	Συντελεστές 2026				
			0 Τέκνα	1 Τέκνο	2 Τέκνα	3 Τέκνα	4 Τέκνα
0	10.000	9%	9%	9%	9%	9%	0%
10.000,01	20.000,00	22%	9%	9%	9%	9%	0%
20.000,01	30.000,00	28%	26%	24%	22%	20%	18%
30.000,01	40.000,00	36%	34%	34%	34%	34%	34%
40.000,01	60.000,00	44%	39%	39%	39%	39%	39%
>60.0000		44%	44%	44%	44%	44%	44%

Εισόδημα		Συντελεστές φορολόγησης κλίμακας εισοδήματος για φορολογούμενους έως 25 ετών					
Από	Έως	Συντελεστές 2025	Συντελεστές 2026				
			0 Τέκνα	1 Τέκνο	2 Τέκνα	3 Τέκνα	4 Τέκνα
0	10.000	9%	0%	0%	0%	0%	0%
10.000,01	20.000,00	22%	0%	0%	0%	0%	0%
20.000,01	30.000,00	28%	26%	24%	22%	20%	18%
30.000,01	40.000,00	36%	34%	34%	34%	34%	34%
40.000,01	60.000,00	44%	39%	39%	39%	39%	39%
>60.0000		44%	44%	44%	44%	44%	44%

Πίνακας 4: Διαμόρφωση αφορολογήτου ορίου βάση των νέων συντελεστών

	0 Τέκνα	1 Τέκνο	2 Τέκνα	3 Τέκνα	4 Τέκνα
Μείωση φόρου	777	900	1.120	1.340	1.580
Αφορολόγητο όριο 2025	8.633	10.000	11.000	12.000	13.000
Νέο αφορολόγητο 2026					
Φορολογούμενοι άνω των 30 ετών	8.633	10.000	11.375	14.364	27.100
Φορολογούμενοι 26-30 ετών	8.633	10.000	12.364	14.364	27.100
Φορολογούμενοι έως 25 ετών	22.204	22.846	24.000	25.364	27.100

Πίνακας 5: Παραδείγματα

Παραδείγματα φορολογουμένων άνω των 30 ετών								
Ετήσιο φορολογητέο εισόδημα	15.000	20.000	25.000	30.000	35.000	40.000	50.000	60.000
Χωρίς τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	980	1.251	1.501	1.751	1.973	2.194	2.580	2.979
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.143	1.460	1.751	2.043	2.301	2.560	3.010	3.475
Φόρος πριν	1.283	2.483	3.983	5.483	7.383	9.283	13.883	18.300
Φόρος μετά	1.183	2.283	3.683	5.083	6.883	8.683	12.783	16.700
Μείωση φόρου	-100	-200	-300	-400	-500	-600	-1.100	-1.600
Με 1 τέκνο								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	989	1.260	1.510	1.760	1.981	2.203	2.589	2.979
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.153	1.470	1.762	2.053	2.312	2.570	3.020	3.475
Φόρος πριν	1.160	2.360	3.860	5.360	7.260	9.160	13.760	18.300
Φόρος μετά	960	1.960	3.260	4.560	6.360	8.160	12.260	16.300
Μείωση φόρου	-200	-400	-600	-800	-900	-1.000	-1.500	-2.000
Με 2 τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	1.004	1.276	1.526	1.776	1.997	2.219	2.604	2.990
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.172	1.488	1.780	2.072	2.330	2.588	3.038	3.488
Φόρος πριν	940	2.140	3.640	5.140	7.040	8.940	13.540	18.140
Φόρος μετά	640	1.540	2.740	3.940	5.740	7.540	11.640	15.740
Μείωση φόρου	-300	-600	-900	-1.200	-1.300	-1.400	-1.900	-2.400
Με 3 τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	1.020	1.291	1.541	1.791	2.013	2.234	2.620	3.006
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.190	1.507	1.798	2.090	2.348	2.607	3.057	3.507
Φόρος πριν	720	1.920	3.420	4.920	6.820	8.720	13.320	17.920
Φόρος μετά	70	620	1.720	2.820	4.620	6.420	10.520	14.620
Μείωση φόρου	-650	-1.300	-1.700	-2.100	-2.200	-2.300	-2.800	-3.300
Με 4 τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	1.037	1.309	1.559	1.809	2.030	2.251	2.637	3.023
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.210	1.527	1.818	2.110	2.368	2.627	3.077	3.527
Φόρος πριν	480	1.680	3.180	4.680	6.580	8.480	13.080	17.680
Φόρος μετά	0	0	0	580	2.380	4.180	8.280	12.380
Μείωση φόρου	-480	-1.680	-3.180	-4.100	-4.200	-4.300	-4.800	-5.300

Παραδείγματα φορολογουμένων 26 έως 30 ετών								
Ετήσιο φορολογητέο εισόδημα	15.000	20.000	25.000	30.000	35.000	40.000	50.000	60.000
Χωρίς τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	980	1.251	1.501	1.751	1.973	2.194	2.580	2.979
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.143	1.460	1.751	2.043	2.301	2.560	3.010	3.475
Φόρος πριν	1.283	2.483	3.983	5.483	7.383	9.283	13.883	18.300
Φόρος μετά	633	1.183	2.583	3.983	5.783	7.583	11.683	15.600
Μείωση φόρου	-650	-1.300	-1.400	-1.500	-1.600	-1.700	-2.200	-2.700
Με 1 τέκνο								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθοί)	989	1.260	1.510	1.760	1.981	2.203	2.589	2.979
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.153	1.470	1.762	2.053	2.312	2.570	3.020	3.475
Φόρος πριν	1.160	2.360	3.860	5.360	7.260	9.160	13.760	18.300
Φόρος μετά	510	1.060	2.360	3.660	5.460	7.260	11.360	15.400
Μείωση φόρου	-650	-1.300	-1.500	-1.700	-1.800	-1.900	-2.400	-2.900
Με 2 τέκνα								

Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθού)	1.004	1.276	1.526	1.776	1.997	2.219	2.604	2.990
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.172	1.488	1.780	2.072	2.330	2.588	3.038	3.488
Φόρος πριν	940	2.140	3.640	5.140	7.040	8.940	13.540	18.140
Φόρος μετά	290	840	2.040	3.240	5.040	6.840	10.940	15.040
Μείωση φόρου	-650	-1.300	-1.600	-1.900	-2.000	-2.100	-2.600	-3.100

Παραδείγματα φορολογουμένων έως 25 ετών								
Ετήσιο φορολογητέο εισόδημα	15.000	20.000	25.000	30.000	35.000	40.000	50.000	60.000
Χωρίς τέκνα								
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (14 μισθού)	980	1.251	1.501	1.751	1.973	2.194	2.580	2.979
Μηνιαίο καθαρό εισόδημα (12 μισθοί)	1.143	1.460	1.751	2.043	2.301	2.560	3.010	3.475
Φόρος πριν	1.283	2.483	3.983	5.483	7.383	9.283	13.883	18.300
Φόρος μετά	0	0	783	2.183	3.983	5.783	9.883	13.800
Μείωση φόρου	-1.283	-2.483	-3.200	-3.300	-3.400	-3.500	-4.000	-4.500

Ενδεικτικά παραδείγματα

- Ένας νέος 25 ετών που εργάζεται στο χώρο της εστίασης και λαμβάνει καθαρές μηνιαίες αποδοχές 1250 ευρώ το μήνα, θα έχει μείωση φόρου 2.480 ευρώ, που ισοδυναμεί με σχεδόν 2 μισθούς.
- Ένας πολύτεκνος, με μηνιαίο καθαρό μισθό 1.800 ευρώ, θα έχει μείωση φόρου 4.100 ευρώ, που ισοδυναμεί με σχεδόν 2,3 μισθούς.
- Ένας νέος ελεύθερος επαγγελματίας 30 ετών, χωρίς τέκνα, που έχει ετήσιο φορολογητέο εισόδημα 20.000 θα έχει μείωση φόρου 1.300 ευρώ, δηλαδή σχεδόν ένα καθαρό μισθό.
- Ένας μισθωτός με 2 τέκνα και ετήσιο φορολογητέο εισόδημα 30.000 ευρώ (1.776 ευρώ καθαρά), θα έχει μείωση φόρου 1.200 ευρώ, που ισοδυναμεί με τα δύο τρίτα ενός καθαρού μισθού.
- Ένας τρίτεκνος, με καθαρό μισθό 1291 ευρώ, θα έχει μείωση φόρου 1.300 ευρώ, δηλαδή περίπου ένα μισθό.
- Ένα στέλεχος επιχείρησης, χωρίς τέκνα, με φορολογητέο εισόδημα 50.000 ευρώ και καθαρό εισόδημα 2.580 ευρώ, θα έχει μείωση φόρου 1.100 ευρώ.

Δ. Παρεμβάσεις για το στεγαστικό πρόβλημα

Δ.1 Μέτρα που έχουν εφαρμοστεί

Ήδη κατά τα προηγούμενα έτη εφαρμόστηκε σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 34% μεσοσταθμικά για τα φυσικά πρόσωπα. Κόστος 860 εκατ. ευρώ κατ'έτος.
- Κατάργηση του φόρου γονικών παροχών-δωρεών για συγγενείς πρώτου βαθμού, για δωρεές-παροχές έως 800.000 ευρώ, από 1η Οκτωβρίου 2021.
- Αναστολή ΦΠΑ στις νέες οικοδομές τα 6 τελευταία έτη 2020-2025. Δημοσιονομικό κόστος: 18 εκατ. ευρώ ετ.
- Πρόγραμμα ΣΠΙΤΙ μου με παροχή χαμηλότοκου στεγαστικού δανείου για νέους ή ζευγάρια 25-39 ετών για την αγορά πρώτης κατοικίας με συνολικό προϋπολογισμό 750 εκατ. ευρώ από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ).
- Πρόγραμμα «Εξοικονομώ - Ανακαλινίω για νέους», με προϋπολογισμό 300 εκατ. ευρώ (200 εκατ. από Ταμείο Ανάκαμψης και 100 εκατ. από Εθνικούς πόρους). Το σκέλος «Εξοικονομώ» συνίσταται στην παροχή κινήτρων για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτηριακό τομέα και το σκέλος «Ανακαλινίω» συνίσταται στην παροχή κινήτρων για παρεμβάσεις αισθητικής, λειτουργικής ανακαίνισης και αναβάθμισης των κατοικιών, ως συμπληρωματικές των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας.

6. Πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής Κάλυψη μέσω της ΔΥΠΑ, με το οποίο αξιοποιούνται ιδιωτικές κατοικίες που είχαν διατεθεί για στέγαση αιτούντων διεθνή προστασία στο πλαίσιο του προγράμματος «ESTIA II» για τη στέγαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
7. Από 1/1/2024 εφαρμόστηκε μεγαλύτερη μείωση φόρου για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων (αύξηση από το 40% στο 100%) όπου λαμβάνονται και υπόψη οι δαπάνες αγοράς αγαθών. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την αγορά αγαθών και τη λήψη υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων, τα οποία δεν έχουν ήδη ενταχθεί ή δεν εντάσσονται σε πρόγραμμα αναβάθμισης κτιρίων, μειώνουν, ισόποσα κατανεμημένες σε περίοδο πέντε (5) ετών, τον φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων, μέχρι του αναλογούντος για κάθε φορολογικό έτος φόρου, με ανώτατο συνολικά όριο δαπάνης τις δεκαέξι χιλιάδες (16.000) ευρώ.
8. Πρόγραμμα «Ανακαίνιζω-Ενοικιάζω» για Κενά Σπίτια: Με σκοπό την αύξηση των αξιοποιήσιμων κατοικιών επιδοτείται έως 40% του κόστους της ανακαίνισης και έως 10.000 ευρώ για κενές κατοικίες που θα μισθωθούν σε μακροχρόνια μίσθωση με προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ.
9. Από 1/1/2024 με στόχο τη ρύθμιση της αγοράς των βραχυχρόνιων μισθώσεων και την αντιμετώπιση των δευτερογενών αρνητικών επιπτώσεων στην τιμές των ενοικίων, επιβάλλεται ΦΠΑ 13% και τέλος παρεπιδημούντων στις βραχυχρόνιες μισθώσεις ακινήτων (τύπου airbnb) στα νομικά πρόσωπα και στα φυσικά πρόσωπα με τρία ή περισσότερα εκμισθωμένα διαμερίσματα, τα οποία πλέον πρέπει να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ αυστηροποιήθηκε ο ορισμός της βραχυχρόνιας μίσθωσης.
10. Αυστηροποιήθηκαν περαιτέρω τα κριτήρια για τη χορήγηση Golden Visa από τον Σεπτέμβριο του 2024. Τα όρια αυξήθηκαν στις 800.000 ευρώ από 500.000 ευρώ στην Αττική, την Θεσσαλονίκη, την Μύκονο, την Σαντορίνη και τα νησιά με πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων, ενώ εισήχθη και πλαφόν στο εμβαδό, αφού πλέον για να πάρει κάποιος την Golden Visa θα πρέπει το εμβαδόν του ακινήτου να είναι τουλάχιστον 120 τ.μ. και αφορά ένα μοναδικό ακίνητο. Επιπλέον, στις υπόλοιπες περιοχές, από 250.000 ευρώ το όριο αυξήθηκε στα 400.000 ευρώ.

Πέρα από τα ανωτέρω μέτρα εφαρμόστηκαν το 2025 τα ακόλουθα νέα μέτρα:

11. Δημιουργήθηκε νέο πρόγραμμα ΣΠΙΤΙ μου II, με συνολικό προϋπολογισμό 2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1 δισ. ευρώ χρηματοδοτείται από το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και 1 δισ. ευρώ από τις τράπεζες. Το επιτόκια είναι μειωμένο κατά 50% από το τρέχον εμπορικό, καθώς το ποσό που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ είναι άτοκο. Τα ηλικιακά και εισοδηματικά κριτήρια διευρύνονται σε σχέση με το πρώτο πρόγραμμα ΣΠΙΤΙ μου. Το πρόγραμμα καλύπτει φυσικά πρόσωπα και ζευγάρια από 25 έως 50 ετών, με εισόδημα από 10.000 έως 20.000 ευρώ για τον άγαμο, που αυξάνεται σε 28.000 ευρώ για το ζευγάρι πλέον 4.000 ευρώ για κάθε τέκνο. Το πρόγραμμα αναμένεται να καλύψει περισσότερες από 15.000 οικογένειες. Επιπλέον, εφαρμόζεται επιπρόσθετο πρόγραμμα «Αναβάθμιζω το ΣΠΙΤΙ μου» μέσω του δανειακού σκέλους του ΤΑΑ για ενεργειακή αναβάθμιση παλιών κατοικιών με μηδενικό επιτόκιο.
12. Όποιος ιδιοκτήτης μετατρέψει από 08/09/2024 και έως 31/12/2025 κενό ακίνητο (που παραμένει κλειστό για τουλάχιστον 3 έτη) ή ακίνητο που βρίσκεται σε βραχυχρόνια μίσθωση, σε μακροχρόνια μίσθωση, έχει απαλλαγή φόρου εισοδήματος για το εν λόγω ενοίκιο για 3 έτη. Αφορά ακίνητα έως 120 τ.μ.
13. Στο κέντρο της Αθήνας και συγκεκριμένα στο 1ο, 2ο και 3ο δημοτικό διαμέρισμα, που το ποσοστό των διαμερισμάτων που διατίθενται σε βραχυχρόνια μίσθωση είναι ιδιαίτερα υψηλό, δεν επιτρέπεται νέα βραχυχρόνια μίσθωση για ένα έτος με δυνατότητα παράτασης. Συγκεκριμένα από 1/1/2025 και έως το τέλος του έτους δεν επιτρέπεται η εγγραφή νέου ακινήτου στο μητρώο βραχυχρόνιας μίσθωσης της ΑΑΔΕ σε αυτές τις περιοχές.
14. Αυξήθηκε το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση για βραχυχρόνιες μισθώσεις από 0,5 έως 1,5 ευρώ τη διανυκτέρευση σε 2 ευρώ τους χειμερινούς μήνες και 8 ευρώ κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
15. Διπλασιάστηκε η μέγιστη επιδότηση του προγράμματος Ανακαίνιζω-Νοικιάζω από τα 4.000 στα 8.100 ευρώ: Από 40% επιδότηση δαπανών ύψους έως 10.000 ευρώ, αυξήθηκε η επιδότηση σε 60% δαπανών ύψους έως 13.500 ευρώ.

Νέα μέτρα:

- Από τον Νοέμβριο του 2025 και κάθε έτος επιστρέφεται ετησίως ένα ενοίκιο κύριας και φοιτητικής κατοικίας για το 80% των ενοικιαστών με εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια (το μέτρο έχει ήδη θεσμοθετηθεί). Ετήσιο κόστος 230 εκατ. ευρώ.
- Επεκτείνεται και για το 2026 η απαλλαγή φόρου εισοδήματος για 3 έτη για κενές κατοικίες (που παραμένουν κλειστές τουλάχιστον 3 έτη) που θα μισθωθούν σε μακροχρόνια μίσθωση έως τέλος του 2026. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 13 εκατ. ευρώ για το 2026 και 22 εκατ. ευρώ για το 2027.
- Επεκτείνεται για μια ακόμη μια χρονιά, δηλαδή μέχρι το τέλος του 2026, η αναστολή του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές, με σκοπό την αύξηση των κατοικιών προς διάθεση με ετήσιο κόστος 18 εκατ. ευρώ.
- Παρατείνεται η ισχύς της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων για τα έτη 2025 και 2026 (το μέτρο έχει ήδη θεσμοθετηθεί). Εκτιμώμενο ετήσιο κόστος 5 εκατ. ευρώ.
- Επεκτείνεται και για το 2026 ο περιορισμός λειτουργίας νέων βραχυχρόνιων μισθώσεων στα τρία δημοτικά διαμερίσματα της Αθήνας.
- Κοινωνική αντιπαροχή: Στόχος του νέου θεσμικού πλαισίου είναι η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου μέσω κινήτρων που κινητοποιούν την ιδιωτική πρωτοβουλία (π.χ. απόκτηση ποσοστού κυριότητας στο ακίνητο) για την κατασκευή σύγχρονων κατοικιών για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των πολιτών. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται αφενός η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας με την δημιουργία κοινωνικών κατοικιών και αφετέρου η εξασφάλιση κοινωνικής μίσθωσης με δυνατότητα εξαγοράς σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες.
- Από το 2026 μειώνεται κατά 50% και από το 2027 καταργείται ο ΕΝΦΙΑ για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους. Το μέτρο αναμένεται να ενδυναμώσει την παρουσία των κατοίκων στις εν λόγω περιοχές. Σημειώνεται ότι η αποκέντρωση συνδέεται άμεσα με το στεγαστικό πρόβλημα.
- Από το φορολογικό έτος 2026 θεσπίζεται ενδιάμεσος συντελεστής 25% για εισόδημα από ενοίκια από 12.000 έως 24.000 ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι σήμερα έως τα 12.000 εφαρμόζεται συντελεστής 15% και στη συνέχεια αυξάνεται σε 35%. Άμεσα ωφελούμενοι εκτιμώνται σε 161.587 ιδιοκτήτες ακινήτων, ωστόσο αυτό το μέτρο αναμένεται να λειτουργήσει θετικά για τη φορολογική συμμόρφωση και τη συγκράτηση των τιμών των ενοικίων. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 90 εκατ. ευρώ ετησίως που θα επιβαρύνει τα έτη 2027 και επόμενα.

Φορολογικοί συντελεστές εισοδήματος από ακίνητη περιουσία

Κλίμακα Σήμερα			Κλίμακα Νέα		
Από	Εως	Συντελεστής	Από	Εως	Συντελεστής
0,01	12.000	15,00%	0,01	12.000	15,00%
12.000	35.000	35,00%	12.000	24.000	25,00%
>35.000		45,00%	24.000	36.000	35,00%
			>36.000		45,00%

Μείωση φόρου εισοδήματος από ακίνητα

Εισόδημα	Φόρος σήμερα	Φόρος νέος	Μείωση φόρου
15.000	2.850	2.550	-300
20.000	4.600	3.800	-800
25.000	6.350	5.150	-1.200
30.000	8.100	6.900	-1.200
35.000	9.850	8.650	-1.200
40.000	12.100	10.800	-1.300

Εισοδήματα και βεβαίωση φόρου από ακίνητα

Εισόδημα		Πλήθος		Φόρος (εκ. €)			
Από	Έως	Σύνολο	Με Όφελος	Σύνολο	Με Όφελος	Μεταβολή	% Μεταβολή
0	5.000	1.500.345	0	359	359	0	0,00%
5.000	12.000	396.573	0	457	457	0	0,00%
12.000	15.000	56.205	56.205	128	120	-8	-6,02%
15.000	20.000	46.190	46.190	167	143	-24	-14,33%
20.000	24.000	18.946	18.946	100	81	-19	-18,78%
24.000	30.000	15.414	15.414	107	89	-18	-17,26%
30.000	36.000	8.604	8.604	78	68	-10	-13,31%
36.000	40.000	3.633	3.633	40	36	-5	-11,66%
40.000	45.000	3.103	3.103	41	37	-4	-9,88%
45.000		9.492	9.492	256	244	-12	-4,82%
Σύνολα		2.058.505	161.587	1.733	1.633	-100	-5,79%

Ε. Αναμόρφωση τεκμηρίων διαβίωσης

Οι τεκμήριο διαβίωσης ορίζεται το ελάχιστο ετήσιο εισόδημα που απαιτείται για τη συντήρηση των περιουσιακών στοιχείων κινητών και ακινήτων καθώς και του ελάχιστου κόστους ετήσιας διαβίωσης. Με την εν λόγω μεταρρύθμιση τροποποιούνται και μειώνονται τα τεκμήρια για (α) τις κατοικίες, (β) τα αυτοκίνητα και (γ) τα σκάφη. Επιπλέον θα εξαιρούνται από την ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη των 3.000 ευρώ τα εξαρτώμενα τέκνα που έχουν ίδιο εισόδημα. Το ετήσιο δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 40 εκατ. ευρώ και ωφελούμενοι είναι περίπου 477.000 φορολογούμενοι με προστιθέμενη διαφορά φόρου εξαιτίας των τεκμηρίων διαβίωσης.

Ε1. Κατοικίες . Ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας

Τετραγωνικά μέτρα	Οριακός συντελεστής σήμερα (ευρώ ανά τ.μ.)	Αντικειμενική δαπάνη σήμερα	Οριακός συντελεστής νέος (ευρώ ανά τ.μ.)	Αντικειμενική δαπάνη νέα	Μείωση
80	40	3.200	28	2.240	-30%
120	65	5.800	45	4.040	-30%
200	110	14.600	77	10.200	-30%
300	200	34.600	140	24.200	-30%
400	400	74.600	280	52.200	-30%

Σήμερα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται, προκειμένου για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ και άνω το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%).

Μειώνονται οι ανωτέρω συντελεστές σε 30% και 58% αντίστοιχα έτσι ώστε σε αυτές τις περιοχές η αντικειμενική δαπάνη να μειωθεί κατά 35%:

Για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο	Για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης 5.000 ευρώ και άνω το τετραγωνικό μέτρο				
Σημερα	Νέα	Μείωση	Σημερα	Νέα	Μείωση
4.480	2.912	35%	5.440	3.539	35%
8.120	5.252	35%	9.860	6.383	35%
20.440	13.260	35%	24.820	16.116	35%
48.440	31.460	35%	58.820	38.236	35%
104.440	67.860	35%	126.820	82.476	35%

- Για μονοκατοικίες, οι αντικειμενικές δαπάνες προσαυξάνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) όπως ισχύει σήμερα, επί των νέων όμως αντικειμενικών δαπανών.
- Για δευτερεύουσα κατοικία παραμένει ως έχει η έκπτωση 50% επί των νέων όμως αντικειμενικών δαπανών.

Ε2. Αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης

Σήμερα τα αυτοκίνητα υπόκεινται σε αντικειμενικές δαπάνες βάση των κυβικών εκατοστών αποκλειστικά. Επίσης υπάρχει μείωση του ποσού ανάλογα με την παλαιότητα 30% για αυτοκίνητα 5-10 ετών και 50% για αυτοκίνητα άνω των 10 ετών. Ωστόσο το κόστος συντήρησης δεν είναι υψηλότερο για τα νεότερα αυτοκίνητα έναντι των παλαιότερων, ενώ η παρούσα κατάσταση λειτουργεί αποτρεπτικά για την αγορά νεότερου αυτοκινήτου κάτω της δεκαετίας.

Μεταρρύθμιση: Για αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί μετά τις 1/11/2010, οι αντικειμενικές δαπάνες θα προσδιορίζονται βάση Co2 (κατ'αναλογία με τα τέλη κυκλοφορίας), με σημαντική μείωση των αντικειμενικών δαπανών, προσομοιάζοντας το ύψος των αντικειμενικών δαπανών που έχουν σήμερα τα αυτοκίνητα άνω των δέκα ετών.

Κλίμακα σήμερα

Κυβικά εκατοστά	Οριακός συντελεστής (ανά 100 κυβικά) για νέα αυτοκίνητα	Οριακός συντελεστής (ανά 100 κυβικά) για αυτοκίνητα άνω των δέκα ετών
'Έως 1200	4000	2000
2000	600	300
3000	900	450
>3000	1200	600

Νέα κλίμακα για οχήματα που έχουν ταξινομηθεί από 1/11/2010 βάση Co2:

Co2	Οριακός συντελεστής (ανά γραμμάριο εκπομπών Co2)
1-122	2000
123-139	30
140-166	45
>166	60

Ηλεκτρικά οχήματα:

	Αντικειμενικές δαπάνες σήμερα	Αντικειμενικές δαπάνες νέες
Οχήματα μηδενικών ρύπων με λιανική τιμή προ φόρων έως 50.000	0	0
Οχήματα μηδενικών ρύπων με λιανική τιμή προ φόρων άνω των 50.000	4000	2000

Ε3. Σκάφη Αναψυχής

Για τα σκάφη σήμερα η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη και μέχρι δέκα (10) έτη από το έτος που νηολογήθηκε για πρώτη φορά και τριάντα τοις εκατό (30%) αν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη.

Μειώνεται κατά 30% η τεκμαρτή δαπάνη και για τα νεότερα σκάφη, καθώς οι δαπάνες συντήρησης δεν είναι υψηλότερες στα νεότερα, αλλά και με σκοπό την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης.

	Αντικειμενική δαπάνη σήμερα (νέα σκάφη)	Νέα Κλίμακα
Μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη		
Ολικού μήκους μέχρι πέντε (5) μέτρα	4.000	2.800
Επιπλέον το μέτρο	2.000	1.400
Ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης		
Ολικού μήκους μέχρι πέντε (7) μέτρα	12.000	8.400
7-10 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	3.000	2.100
10,01-12 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	7.500	5.250
12,01-15 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	15.000	10.500
15,01-18 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	22.500	15.750
18,01-22 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	30.000	21.000
πάνω από 22 μέτρα για κάθε επιπλέον μέτρο	50.000	35.000

Διατηρείται η πρόβλεψη ότι τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης μειώνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) προκειμένου για ιστιοφόρα σκάφη. Κατά το ίδιο ποσοστό μειώνονται και για πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευασθεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξ ολοκλήρου από ξύλο, τύπων «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι» και «λίμπερτυ», που προέρχονται από την ελληνική ναυτική παράδοση.

ΣΤ. Κατάργηση ΕΝΦΙΑ για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους

Από το 2026 μειώνεται ο φόρος κατά 50% και από το 2027 απαλλάσσονται από τον Ε.Ν.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που αφορούν κύρια κατοικία και ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος ευρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) κατοίκων, εξαιρουμένων των οικισμών που βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων). Εξαιρούνται κατοικίες με συνολική φορολογητέα αξία άνω των 400.000 ευρώ.

Το μέτρο εκτιμάται ότι αφορά περίπου 1 εκατομμύριο δικαιώματα επί κατοικιών στις εν λόγω περιοχές της επικράτειας. Αφορά 12.720 οικισμούς (σε σύνολο 13.586 οικισμών) της χώρας τόσο στην ηπειρωτική, όσο και νησιωτική Ελλάδα και το ετήσιο κόστος της πλήρους απαλλαγής εκτιμάται σε περίπου 75 εκατ. ευρώ.

Ζ. Μείωση ΦΠΑ κατά 30% στα ακριτικά νησιά του Αιγαίου με έως 20.000 κατοίκους

Από 1/1/2026 μειώνεται το ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου, του Νομού Έβρου (Σαμοθράκη) και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους.

Σήμερα ο μειωμένος ΦΠΑ εφαρμόζεται σε πέντε νησιά του Αιγαίου (Χίος, Λέρος, Σάμος, Λέσβος, Κως) τα οποία διατηρούν χώρους υποδοχής για προσφυγικές ροές.

Προς ενίσχυση της οικιστικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας στα ακριτικά νησιά του Αιγαίου που έχουν μικρό σχετικά αριθμό κατοίκων, επεκτείνεται το μέτρο στα νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου, του Νομού Έβρου (Σαμοθράκη) και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό σύμφωνα με την απογραφή του 2021 έως 20.000 κατοίκους. Το ετήσιο κόστος του μέτρου εκτιμάται σε 25 εκατ. ευρώ.

Νησιά που εντάσσονται στο μειωμένο ΦΠΑ

Νομός	Δήμος	Πληθυσμός (απογραφή)
Δωδεκανήσου	Λειψών	778
Δωδεκανήσου	Τήλου	746
Δωδεκανήσου	Αγαθονησίου	202
Δωδεκανήσου	Χάλκης	475
Δωδεκανήσου	Μεγίστης	584
Δωδεκανήσου	Καλυμνίων	17.752
Δωδεκανήσου	Νισύρου	1.048
Δωδεκανήσου	Πάτμου	3.283
Δωδεκανήσου	Σύμης	2.603
Δωδεκανήσου	Καρπάθου	6.567
Δωδεκανήσου	Ηρωικής Νήσου Κάσου	1.223
Δωδεκανήσου	Αστυπάλαιας	1.376
Λέσβου	Λήμνου	16.411
Λέσβου	Αγ Ευστρατίου	257
Σάμου	Ικαρίας	8.843
Σάμου	Φούρνων Κορσεών	1.343
Χίου	Οινουσσών	911
Χίου	Ηρωικής Νήσου Ψαρών	420
Έβρου	Σαμοθράκης	2.596

Στον ανωτέρω πίνακα αναγράφεται ο Δήμος που περιλαμβάνει και παρακείμενα μικρότερα νησιά.

Θ. Λοιπές παρεμβάσεις

Θ4. Απαλλαγή φόρου εισοδήματος από ιδρύματα και κληροδοτήματα

Τα ιδρύματα και κληροδοτήματα δεν θα υπόκεινται από το φορολογικό έτος 2026 σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων για τα εν γένει έσοδά τους, ενώ οι δωρεές προς ιδρύματα και κληροδοτήματα δεν θα υπόκεινται σε φόρο δωρεών. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 43 εκατ. ευρώ ετησίως που θα επιβαρύνει τα έτη 2027 και επόμενα.

Παράρτημα 1: Σύνολο Δημοσιονομικών Παρεμβάσεων 2025-2027

Κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2025-2027	2025	2026	2027
Νέα μέτρα όπως ανακοινώθηκαν στη ΔΕΘ 2025			
Αναμόρφωση κλίμακας φορολογίας εισοδήματος	0	-1204	-1602
Εισαγωγή ενδιάμεσου συντελεστή στα ενοίκια 25%	0	0	-90
Κατάργηση ΕΝΦΙΑ σταδιακά για κύριες κατοικίες σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, με 50% μείωση το 2026 και κατάργηση το 2027	0	-38	-75
Αναπροσαρμογή και εξορθολογισμός συστήματος τεκμηρίων διαβίωσης	0	-40	-40
Μη συμψηφισμός του 50% της προσωπικής διαφοράς συνταξιούχων κατά την αύξηση των συντάξεων το 2026 και κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς από το 2027	0	-75	-210
Μείωση ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά της Περιφέρειας Βόρειου Αιγαίου, του Νομού Έβρου και του νομού Δωδεκανήσων με πληθυσμό έως 20.000 κατοίκους	0	-25	-25
Μείωση κατά 50% του τεκμαρτού εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες στους οικισμούς εκτός Αττικής έως 1.500 κατοίκους, καθώς και εξαίρεση από το τεκμαρτό εισόδημα της νέας μητέρας κατά το έτος της γέννας και τα επόμενα 2 έτη	0	-10	-10
Αναμόρφωση μισθολογίου ενόπλων δυνάμεων	-38	-153	-153
Εξοικονόμηση από αναμόρφωση δομής ενόπλων δυνάμεων	19	77	77
Αύξηση της αποζημίωσης των οπλιτών από 8,8 σε 50 έως 100 ευρώ	0	-25	-25
Αναμόρφωση μισθολογίου αστυνομίας, πυροσβεστικής και λιμενικού	-30	-122	-122
Αναμόρφωση αποδοχών εξωτερικής Υπουργείου Εξωτερικών	0	-30	-30
Αναγνώριση μισθολογικά integrated master του Πολυτεχνείου και λοιπών πενταετών κύκλων σπουδών	0	-7	-7
Θέσπιση αφορολόγητου επιδόματος βιβλιοθήκης μελών ΔΕΠ και ερευνητών	0	-6	-6
Απαλλαγή φόρου εισοδήματος από ιδρύματα και κληροδοτήματα	0	0	-43
Ταμείο καινοτομίας φαρμάκων	0	-50	-50
Κατάργηση τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης	0	-22	-22
Υποσύνολο 1	-49	-1729	-2433
Μέτρα που θεσμοθετήθηκαν μετά τον Προϋπολογισμό του 2025			
Επιστροφή ενός ενοικίου ετησίως	-230	-230	-230
Κοινωνική ενίσχυση ύψους 250 ευρώ κάθε Νοέμβριο σε συνταξιούχους, ανασφάλιστους υπερήλικες και άτομα με αναπηρία	-360	-360	-360
Αύξηση Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (σε σχέση με το Μεσοπρόθεσμο)	-500	-500	-600
Επέκταση του μέτρου της αύξησης του ορίου φαρμακευτικής δαπάνης κατά 100 εκατ. ετησίως και μετά το 2025	0	-100	-200
Αύξηση ορίου υγειονομικής δαπάνης διαγνωστικών και ιδιωτικών κλινικών	-35	-35	-35
Χορήγηση φαρμάκων υψηλού κόστους ΕΟΠΠΥ μέσω ιδιωτικών φαρμακείων	-12	-12	-12
Επίδομα επικινδυνότητας εντόλων ύψους 100 ευρώ μηνιαίως	-111	-222	-222
Επέκταση απαλλαγής φαρμακευτικής δαπάνης στους χαμηλοσυνταξιούχους	-23	-23	-23
Μη συμψηφισμός προσωπικής διαφοράς δημοσίων υπαλλήλων	-12	-17	-22
Κατάργηση των ηλικιακών περιορισμών για τη χορήγηση του επιδόματος κώφωσης – βαρηκοΐας	-4	-4	-4
Παράταση ισχύος της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων για τα έτη 2025 και 2026	-5	-5	0
Υποσύνολο 2	-1292	-1508	-1708
Μέτρα που είχαν ανακοινωθεί κατά την κατάρτιση του ΠΥ 2025			
Οριζόντια αύξηση μισθολογίου δημόσιου τομέα, ώστε ο εισαγωγικός μισθός να μην υπολείπεται του επιπέδου του κατώτατου μισθού	-215	-572	-882
Αύξηση των συντάξεων με βάση τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και του πληθωρισμού	-434	-901	-1352

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά 1% το 2025	-448	-448	-448
Κατάργηση τέλους επιτηδεύματος από το 2025, μετά τη μείωση 50% το 2024	-125	-144	-150
Μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 20% για κατοικίες φυσικών προσώπων, με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ, που ασφαλίζονται για φυσικές καταστροφές	-21	-41	-45
Μονιμοποίηση της επιστροφής του ΕΦΚ στους αγρότες με νέο σύστημα	-100	-100	-100
Αυτοτελής φορολόγηση εφημεριών των ιατρών του ΕΣΥ	-40	-40	-40
Μείωση φόρων χαρτοσήμου σε μία σειρά από συναλλαγές (τόκους εταιρικών δανείων, οικοδομικές άδειες, χρησιδάνεια, γάμους, ασφαλιστήρια συμβόλαια κ.λπ.)	-32	-32	-32
Κίνητρα για την καινοτομία, τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές	-41	-41	-41
Κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας (5%) για συνδέσεις με οπτική ίνα (≥ 100 mbps)	-24	-24	-24
Απαλλαγή από τον φόρο ασφαλίστρου (15%) συμβολαίων υγείας για παιδιά έως 18 ετών	-17	-17	-17
Φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων	-6	-6	-6
Απαλλαγή φόρου εισοδήματος για κενά ακίνητα ή ακίνητα σε βραχυχρόνια μίσθωση που θα ενοικιαστούν σε μακροχρόνια μίσθωση (επέκταση και για το έτος 2026)	-3	-13	-22
Επέκταση της απαλλαγής ΦΠΑ στα νέα κτίρια (επέκταση και για το έτος 2026)	-18	-18	0
Κίνητρο προσέλκυσης ιατρών σε προβληματικές και άγονες περιοχές	-16	-16	-16
Αύξηση κατά 20% της αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης των ενστόλων από τον Ιανουάριο 2025	-25	-25	-25
Αύξηση του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια (από 1.500 ευρώ σε 2.000 ευρώ ετησίως και σε 2.500 ευρώ σε περίπτωση συγκατοίκησης)	-15	-15	-15
Αύξηση αποδοχών σπουδαστών στρατιωτικών σχολών	-14	-14	-14
Αναμόρφωση του Κινήτρου επίτευξης στόχων στο δημόσιο	-20	-40	-40
Αναμόρφωση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας ΟΤΑ	-37	-37	-37
Υποσύνολο 3	-1651	-2544	-3306
Γενικό σύνολο	-2992	-5782	-7447

Επιπλέον παρεμβάσεις που έλαβαν χώρα το 2025 για ενίσχυση του εισοδήματος:

- Μείωση των τραπεζικών προμηθειών.
- Διπλασιασμός ορίων εξωδικαστικού μηχανισμού.
- Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για υπερεργασία, υπερωρίες, νυκτερινή απασχόληση και απασχόληση σε ημέρες αργίας ή Κυριακές για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης.
- Μείωση από το 15% στο 5% του συντελεστή φορολογίας σε τόκους εισηγμένων εταιρικών ομολόγων.
- Μείωση 50% των λιμενικών τελών προκειμένου να αποφευχθεί αύξηση των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων.